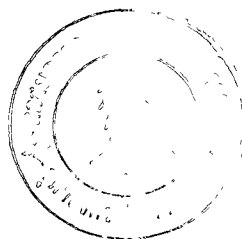

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

มาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 ได้ให้ความหมายของคำว่า "ธนาคารพาณิชย์" ไว้ว่า หมายถึง ธนาคารที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการพาณิชย์ และหมายความรวมถึงสาขาของธนาคารต่างประเทศ ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการพาณิชย์ ส่วนคำว่า "การธนาคารพาณิชย์" หมายความว่า การประกอบธุรกิจประเภทรับฝากเงินที่คงจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ และใช้ประโยชน์เงินนั้นในทางใดทางหนึ่งหรือหลายทาง เช่น

- ก) ให้กู้ยืม
- ข) ซื้อ, ขาย หรือเก็บเงินความจำแลงเงินหรือตราสาร เปลี่ยนมืออื่นใด
- ค) ซื้อ หรือขาย เงินปรีวรรตต่างประเทศ

ทั้งนี้ จะประกอบธุรกิจประเภทอื่นอันเป็นประเพณีที่ธนาคารพาณิชย์พึงกระทำด้วยหรือไม่ก็ตาม

จากคำอธิบายดังกล่าวข้างต้นนั้น จึงกล่าวได้ว่า งานของธนาคารพาณิชย์ ประกอบด้วย

- 1) รับฝากเงิน
- 2) ให้กู้ยืมเงิน
- 3) บริการและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

งานหรือหน้าที่สำคัญเบื้องต้นของธนาคารพาณิชย์ ก็คือ การรับฝากเงิน ในปัจจุบันธนาคารพาณิชย์มีบทบาทเป็นแหล่งระดมเงินทุนที่สำคัญยิ่งของประเทศ ประชาชนให้ความสนใจที่จะฝากเงินไว้กับธนาคารพาณิชย์มากกว่าสถาบันการเงินอื่น ๆ เนื่องจากเชื่อถือว่ามีความมั่นคงปลอดภัยดีกว่า คงจะเห็นได้จากสถิติปริมาณเงินฝากของระบบการธนาคารพาณิชย์

นับแต่ปี 2508 เป็นต้นมาจนถึงปี 2518 (ตารางท้ายบท) ได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบของเงินฝากแล้ว ปรากฏว่า เงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์ทั้งหลายมีอยู่นั้น ส่วนใหญ่เป็นเงินฝากประเภทที่ต้องจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลาหรือที่เรียกว่า เงินฝากประจำ (Time Deposit) ซึ่งเป็นภาระที่หนักของธนาคารทุกแห่งในเรื่องการจ่ายดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฝากเงินประเภทนี้ ถ้าธนาคารใดไม่หาทางนำเงินฝากที่กล่าวไปหมุนเวียนหาผลประโยชน์ มาชดเชยให้เพียงพอแล้ว ธนาคารนั้นก็ย่อมจะต้องประสบกับความยุ่งยากอย่างแน่นอน ดังนั้นการนำเงินฝากไปหาผลประโยชน์ หรือที่เรียกว่า การให้กู้ยืมและให้เครดิต จึงเป็นงานหรือหน้าที่สำคัญในลำดับรองลงมาของธนาคารพาณิชย์ โดยที่เงินซึ่งธนาคารพาณิชย์จะนำไปหาผลประโยชน์นั้น เป็นเงินที่ประชาชนหรือบริษัทห้างร้าน นำมาฝากไว้ /

ฉะนั้นจึงทำให้ข้าพเจ้าคิดว่า ธนาคารพาณิชย์ จะนำเงินฝากดังกล่าวไปลงทุนอย่างไร ด้วยวิธีการใด เพื่อให้ได้กำไรมากที่สุด โดยไม่มีความเสี่ยง หรือมีก้น้อยที่สุด ซึ่งการให้กู้ยืมและให้เครดิตถือเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญที่สุดส่วนหนึ่งของธนาคาร ฉะนั้นจึงเป็นโอกาสดีที่ข้าพเจ้าจะทำการศึกษาค้นคว้าและวิจัยการพิจารณาและการควบคุมการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์อย่างจริงจัง

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อจะให้เห็นว่า ธนาคารพาณิชย์ใช้หลักเกณฑ์อะไรในการพิจารณาให้กู้ยืมและให้เครดิต จะต้องดำเนินการด้วยความรอบคอบเพื่อให้ได้รับความปลอดภัย และมีความเสี่ยงภัยน้อยที่สุด อีกทั้งเพื่อรักษาไว้ซึ่งสภาพคล่อง และความมั่นคงของธนาคาร

ขอบเขตการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะเน้นหนักในเรื่องนโยบายและหลักเกณฑ์ในเรื่อง การพิจารณา และการควบคุมการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (เพื่อต้องการให้ทราบถึงนโยบาย หลักเกณฑ์) รวมทั้งการควบคุมโดยเจ้าหน้าที่สินเชื่อและโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 ตลอดจนผลการดำเนินงานของธนาคารที่มีต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศ

ได้แบ่งขอบเขตการศึกษาออกเป็นแนวกว้าง ๆ ดังนี้

- 1) ศึกษาถึงประเภทของสินเชื่อ ว่าสินเชื่อที่ธนาคารให้ความช่วยเหลือแก่ธุรกิจนั้นมีกี่ประเภท อะไรบ้าง แต่ละประเภทเป็นอย่างไร
- 2) หลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้สินเชื่ออย่างไร แยกการศึกษาออกเป็น
  - 2.1 การพิจารณาโดยทั่วไปในเรื่อง ประเภทผู้ขอสินเชื่อ, หลัก 5 C's, 5 P's วัตถุประสงค์, จำนวนเงิน, การตรวจสอบฐานะการเงิน, ระยะเวลา วิธีการชำระหนี้, อัตราดอกเบี้ย, การปฏิเสธคำขอสินเชื่อ
  - 2.2 ประเภทหลักประกัน และการประเมินราคาหลักประกัน แยกพิจารณาเป็นบุคคล หลักทรัพย์ และอื่น ๆ
  - 2.3 การวิเคราะห์งบการเงิน มี งบดุล, งบกำไรขาดทุน, งบแสดงแหล่งที่มา และการใช้เงินทุน งบกระแสเงินสด และงบประมาณ ฯลฯ เป็นต้น
- 3) ศึกษาถึงการควบคุม
  - 3.1 การควบคุมโดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายสินเชื่อ
  - 3.2 การควบคุมโดยพระราชบัญญัติ การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505

วิธีการศึกษาวิจัย

การศึกษาค้นคว้าและวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ ได้จากเอกสารวิชาการต่าง ๆ

(Documentary Research) และ จากการทำการศึกษาสำรวจสอบถาม (Field Work Research) เพื่อให้ได้ข้อมูล และความจริงมากที่สุด

1. จากเอกสารวิชาการต่าง ๆ

การศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ นิตยสาร วารสาร บทความ รายงาน สิ่งพิมพ์ และเอกสารทางธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนศึกษาค้นคว้าจากกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
2. จากการศึกษาสำรวจสอบถาม

การศึกษาศึกษาสำรวจสอบถาม ได้มาจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ หลายธนาคาร เจ้าหน้าที่ชั้นบริหารของบริษัทบางแห่ง, นักวิชาการ และเจ้าหน้าที่ธนาคารแห่งประเทศไทย

3. จากกรณีนำ Case ตัวอย่างที่เกิดขึ้นมาวิเคราะห์

จะนำ Case ตัวอย่างที่เป็นปัญหามาทำการวิเคราะห์ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น เพราะอะไร และจะดำเนินการช่วยเหลือหรือไม่ ถ้าช่วยเหลือจะใช้วิธีการใด ผลจากการช่วยเหลือเป็นอย่างไรบ้าง

ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย

ประโยชน์ของการศึกษา ค้นคว้า และวิจัย เรื่องการพิจารณาและการควบคุมการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์นี้ นอกจากเพื่อประกอบการศึกษาตามหลักสูตรแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าอาจจะใช้เป็นคู่มือในการพิจารณาให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ได้บ้าง เพราะได้พยายามรวบรวมเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อ ตลอดจนกฎหมายที่ควบคุมการให้กู้ยืม และให้เครดิต ให้อยู่ในเล่มเดียวกันเท่าที่ความสามารถ ความคิดอ่าน และประสบการณ์ที่ข้าพเจ้ามีอยู่จะอำนวยให้

"This document is the property of the Thailand Information Center (TIC), Chulalongkorn University and is to be returned within two weeks to the Thailand Information Center, Ratasart Building 3, Chulalongkorn University"

ศูนย์วิจัยและพัฒนาข้อมูล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ล้านบาท

ปี สิ้นงวด	เงินฝาก			
	กระแสรายวัน	ออมทรัพย์	ประจำ	รวม
2508	5,681.6	1,377.0	7,083.0	14,141.60
2509	6,458.3	2,010.0	9,531.3	17,999.60
2510	6,982.8	2,194.6	11,948.7	21,126.10
2511	7,877.2	2,486.2	14,308.7	24,672.10
2512	8,041.4	2,793.7	17,389.2	28,224.30
2513	8,520.9	2,934.0	21,059.4	32,514.30
2514	9,686.1	3,201.0	25,811.8	38,698.90
2515	11,038.5	4,054.2	33,312.8	48,405.50
2516	12,822.4	5,056.4	40,865.9	58,744.70
2517	15,901.4	6,608.3	52,093.3	74,603.00
2518				
มกราคม	14,516.4	6,519.6	53,290.7	74,326.70
กุมภาพันธ์	14,860.4	6,544.2	54,437.9	75,842.50
มีนาคม	15,495.9	6,926.4	55,850.1	78,272.40
เมษายน	15,018.8	6,965.1	57,092.9	79,076.80
พฤษภาคม	14,786.2	7,201.2	57,578.5	79,565.90
มิถุนายน				
กรกฎาคม				
สิงหาคม				
กันยายน				
ตุลาคม				
พฤศจิกายน				
ธันวาคม				